

Afgjort den 25. maj 2023

108

Udenrigsministeriet. København, den 16. maj 2023.

- a. Udenrigsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2023 afgives tilsagn om tilskud på 131,3 mio. kr. til et energiprogram i Kosovo implementeret i samarbejde med den europæiske genopbygnings- og udviklingsbank (European Bank for Reconstruction and Development – EBRD). Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2023 opførte bevilling under § 06.34.01. *Naturressourcer, energi og klimaforandringer*.

b. *Baggrund*

At gå forrest i klimakampen og fremme den grønne omstilling er bærende elementer i Danmarks udviklingspolitiske strategi, *Fælles om Verden*. Kosovo har efterspurgt hjælp til energieffektivisering og udbygning af deres grønne energisektor. Det skyldes bl.a., at Kosovo er stærkt afhængig af to gamle forurenende kulkraftværker, som ikke kan levere tilstrækkelig energi til at dække landets behov. Følgelig importerer Kosovo dyr energi. På den baggrund har Kosovo anmodet om dansk støtte. Danmark har kompetencerne og en strategisk interesse i at hjælpe Kosovo, som er centralt placeret på Vestbalkan. Energiprogrammet i Kosovo bidrager særligt til opfyldelsen af verdensmål 7 (bæredygtig energi) og 13 (klimaindsats).

Projektbeskrivelse

Formålet med energiprogrammet er at støtte Kosovo i at skabe en inkluderende og bæredygtig transition til grøn energi i overensstemmelse med Kosovos nye nationale energistrategi. Programmet fokuserer på (i) bedre energieffektivitet og ressourceforvaltning, (ii) transformativ anvendelse af vedvarende energi og udviklingen af stærkere juridiske rammer og regulativer samt (iii) myndighedssamarbejde, herunder kapacitetsopbygning af de kosovarske institutioner. Programmet forventes implementeret i samarbejde med den europæiske genopbygnings- og udviklingsbank (European Bank for Reconstruction and Development – EBRD) gennem f.eks. teknisk assistance, investeringer og andre aktiviteter. Derudover forventes der også en komponent, hvor den danske Energistyrelse gennemfører et bilateralt myndighedssamarbejde med kosovarske partnere.

Budget

Tilsagnet på 131,3 mio. kr. vil blive afgivet i 2023 og regnskabsført under § 06.34.01.40. *Energi og vandressourcer*. Tilskuddet forventes udbetalt i 2023. Tilsagnet er en del af et forventet samlet bidrag på 206,3 mio. kr. for projektperioden 2023-2027. De resterende 75,0 mio. kr. af det samlede bidrag forventes udmøntet i 2024 inden for udviklingsbistanden.

Væsentlige risikoelementer

Særlige risikoelementer inkluderer kontekstuelle udfordringer som f.eks., at politikker og lovgivning i forbindelse med den grønne omstilling kan være forsinkede. Der er også potentiel risiko for kontekstuelle udfordringer i form af begrænset absorptionskapacitet blandt offentlige myndigheder på energiområdet. Disse risici imødegås ved, at programmet implementeres gennem EBRD, som er tilstede i landet og har et solidt forudgående kendskab til Kosovos energisektor inkl. dens særlige udfordringer samt har en løbende dialog med regeringen. De enkelte projekter under programmet vil først blive godkendt efter grundige forstudier og afvejning af konkrete projektspecifikke risici.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, idet der er tale om udmøntning af en rammebevilling, hvor udgiften overstiger 43,0 mio. kr., *jf. den særlige bevillingsbestemmelse vedr. BV pkt. 2.2.7 under § 6.3. Bistand til udviklingslandene*.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2023 afgives tilsagn om tilskud på 131,3 mio. kr. til energiprogrammet i Kosovo implementeret i samarbejde med den europæiske genopbygnings- og udviklingsbank (European Bank for Reconstruction and Development – EBRD). Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2023 opførte bevilling under § 06.34.01. *Naturressourcer, energi og klimaforandringer*.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 16. maj 2023

DAN JØRGENSEN

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af et flertal i Finansudvalget den 25-05-2023 (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis medlem og Dansk Folkepartis medlemmer, der stemte imod aktstykket)

Påtegning:

SF's medlem af udvalget noterer sig, at det Udviklingspolitiske Råd (UPR) – der er nedsat af ministeren og udarbejder indstillinger til ministeren – ikke kan anbefale programmet af en lang række faglige grunde, såsom at bevillingen blander et gavebidrag med lånekapital fra European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). Endvidere udtrykker UPR bekymring for kapaciteten i Kosovo og er kritiske overfor at prioritere en opstart af et nyt bistandsprogram i et højere mellemindkomstland, mens dansk bistand til de fattigste lande reduceres. SF deler denne bekymring og ser nødt, at dansk bistand kædes sammen med andre bilaterale aftaler (f.eks. om fængselspladser). På denne baggrund stemmer SF imod aktstykket.